

**„Morala je skinuti
svu odjeću sa sebe.
Dok je policajka pretraživala
moju mlađu kćer,
drugi policajci
su je gledali голу.”**

PROTJERANI I PROTJERANE

Nezakonita protjerivanja izbjeglica i migranata

Organizacija *Save the Children*: Do kraja studenog 2018. godine iz Hrvatske je u Srbiju protjerano **6340** osoba, **2212** osoba prijavilo je nasilno postupanje hrvatske policije. **943** prijave podnijeli su maloljetnici bez pratnje, od čega je **436** maloljetnika prijavilo nasilno postupanje policije.

Organizacija *No Name Kitchen*: Od svibnja 2017. do svibnja 2018. godine bilježi **215** izvještaja o grupnom protjerivanju iz Hrvatske u Srbiju. Broj osoba u svakom pojedinačnom izvještaju varira, u prosjeku jedan izvještaj uključuje **30** osoba, što bi značilo da se radi o otprilike **6450** osoba.

Organizacija *UNHCR Srbija*: Tijekom 2018. godine iz Hrvatske u Srbiju kolektivno protjerane **10432** osobe.

Organizacija *No Name Kitchen*: U periodu od 1. lipnja do kraja prosinca 2018. godine iz Hrvatske u Bosnu i Hercegovinu protjerane **1503** osobe.

Organizacija *Human Rights Watch*: Temeljem readmisijskih sporazuma od siječnja do studenog 2018. godine **493** osobe vraćene iz Hrvatske u Bosnu i Hercegovinu.

Organizacija *Border Violence Monitoring*: Zabilježeno protjerivanje **368** osoba na graničnom prijelazu u blizini Bihaća u periodu od 29. rujna do 10. listopada 2018. godine.

Organizacija *Amnesty International*: Istraživanje provedeno od lipnja 2018. do siječnja 2019. pokazalo da su sistematska i namjerna odvracanja, te kolektivna protjerivanja – ponekad popraćena nasiljem i zastrašivanjem – redovita pojava na granici između Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Od **94** ispitanika skoro svi potvrdili da su vraćani iz Hrvatske, često više puta i nakon što su držani u policijskim postajama duboko unutar hrvatskoga teritorija, bez propisanog postupka i bez pristupa proceduri azila. Jedna trećina ispitanika doživjela je nasilje u rukama hrvatske policije.

« Kako broj navoda o nasilnim odvracanjima na granicama raste, hrvatski organi vlasti sve češće pokušavaju obeshrabriti javni nadzor nad migracijskim mjerama. Blokiraju se pokušaji hrvatskih javnih institucija da nadziru migracijske prakse na granici, a organizacije koje se bave pravima migranata i izbjeglica na meti su organa vlasti. Ministarstvo unutarnjih poslova u više je navrata pokušavalo diskreditirati ove organizacije optužujući ih za 'pomaganje u nezakonitim ulascima', njihovi volonteri su maltretirani, policija ih satima drži bez formalnih optužbi i prijeti im se kaznenim prijavama jer javno govore o policijskom nasilju. To djeluje kao sistematično zastrašivanje onih koji rade na pružanju podrške izbjeglicama, ali i na one koji žele prozvati vladu zbog kršenja ljudskih prava. »

Iz izvještaja Amnesty Internationala 'Gurnuti na rub: Nasilje nad izbjeglicama i migrantima i njihovo zlostavljanje duž balkanske rute'

« Brutalne prakse premlaćivanja i prisilnih protjerivanja koje provode policijski službenici na hrvatskoj granici, protivne su domaćim i međunarodnim zakonima te direktivama. Premlaćivanje i deportacija ljudi protivni su zabrani kolektivnih protjerivanja (Članak 4 Protokola 4 ECHR) i zabrani mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kazni (Članak 3 ECHR). Nasilna, ilegalna i prisilna protjerivanja ljudi te onemogućavanje pristupa sustavu azila guraju ljude u sivu zonu zakona i izlažu ih daljnjoj nesigurnosti i opasnosti. Unutar te sive zone oduzeta su im ne samo njihova ljudska prava, već i temeljno dostojanstvo. »

Iz 'Petog izvještaja o nezakonitim protjerivanjima i nasilju Republike Hrvatske', organizacija Are You Serious?, Centra za mirovne studije i Incijative Dobrodošli

« Čuli smo iskaze migranata i izbjeglica u Bosni i Hercegovini, koji navode da su bili protjerani natrag u Bosnu i Hercegovinu iz Hrvatske, nasilnim i nenasilnim sredstvima, ponekad više puta. Neki su se uspjeli približiti granici sa Slovenijom. Žene i obitelji s djecom su nam ispricali da ih je policija tretirala s nepoštovanjem i čak i kad nisu bili pretučeni, uskraćivana i, je pomoć, nisu dobivali vodu, a zatim su pušteni opet prema granici s Bosnom i Hercegovinom. Mladi muškarci su nam rekli da ih je hrvatska policija tukla i stavljala im lisice, dovodila ih natrag na granicu i puštala u divljinu. Čuli smo iskaze o nasilju nad šesnaestogodišnjacima i sedamnaestogodišnjacima, kao i da su od listopada 2018. takvi slučajevi postali sve prisutniji i učestaliji.»

Iz Izvještaja posebnog izaslanika Vijeća Europe za migracije i izbjeglice Tomáša Bočeka

« Tražitelji azila ne ugrožavaju našu sigurnost. Bojimo se onog što nam je strano i nepoznato. Bojimo se i stranih i nepoznatih ljudi, a među njima i tražitelja azila. Na formiranje našeg straha utječu informacije koje imamo o drugima, a o tražiteljima ih zapravo nemamo mnogo. Ne znamo puno o njima kao o pojedincima, niti znamo mnogo o njihovoj kulturi. Mediji su jedan od mogućih izvora znanja o ovoj skupini, a kako bi si olakšali život, te informacije uzimamo kao glavni orijentir i na temelju toga formiramo svoj stav o tražiteljima azila. »

Zagrebačko psihološko društvo

Kad smo otvorili vrata kombija, policija nam je naredila da izađemo. Starija kćer je povraćala u kombiju, pozlilo joj je od divljačke vožnje. Muž ju je na rukama iznio iz kombija. Kad sam izašla vani, čula sam kako ga je policija počela prelaćivati pendrekom, ali nisam mogla ništa vidjeti jer sam bila okrenuta leđima. Mlađa kćer je izašla zadnja i vidjela je kako policija prelaćuje njenog oca. 'Molim vas, prestanite tući moga oca. Tucite mene', rekla je.

Fatima

(No Name Kitchen, srpanj 2018.)

Uzeli su nam novac i mobitele i rekli da idemo ka Bosni.

Sami
(Amnesty International, 2018.)

« Migracije su definirajući čimbenik našeg globalizirajućeg svijeta, izvor su prosperiteta, inovacija i održivog razvoja. Unatoč tome, u proteklih se nekoliko godina u mnogim državama bilježi pojava anti-imigrantskih pokreta, jačanje ksenofobije i govora mržnje, kao i mjera kojima je cilj zaštita granica, pri čemu zaštita ljudskih prava migranata postaje sporedna. (...) Kao i proteklih godina i usprkos preporukama, još uvijek u spisima nije vidljivo jesu li se poduzimale radnje, i koje, kako bi se ispitala okolnosti prelaska državne granice, koje je upravo MUP isticao kao naročito važne. Nadalje, u gotovo niti jednom predmetu upravnog postupka pregledanom u okviru obilaska, nije postojao zapis o vremenu u kojem su iregularni migranti dovedeni i otpušteni iz postaje, jesu li u njoj zatražili međunarodnu zaštitu te treba li im liječnička pomoć. (...) Vraćanje migranata u Srbiju i BiH bez uzimanja u obzir osobnih okolnosti svakog pojedinog slučaja, a posebice zanemarujući njihovu potrebu za međunarodnom zaštitom, pa čak i na izričito traženje, uporaba sredstava prisile te ponižavanje migranata, povreda je njihovih ljudskih prava, a može predstavljati i povredu čl. 3. EKLJP te čl. 4., 18. i 19. st. 2. Povelje EU o temeljnim ljudskim pravima. »

Izvješće Pučke pravobraniteljice za 2018. godinu

« Prilikom postupanja prema migrantima policija poštuje njihova temeljna prava i dostojanstvo te im omogućuje pristup sustavu međunarodne zaštite, ukoliko im je takva zaštita potrebna, sukladno općim dokumentima o ljudskim pravima, regulativi EU-a te nacionalnom zakonodavstvu. Želimo naglasiti nultu stopu tolerancije ovog ministarstva na nezakonitu uporabu sredstava prisile od strane hrvatske policije naspram bilo koje populacije, kao i nultu stopu tolerancije nad neprocesuiranjem bilo kojeg kaznenog djela ili prekršaja počinjenog od strane policijskih službenika. »

Ministarstvo unutarnjih poslova Hrvatske

Dvadeset i prvog studenog 2017. godine Madina Hussiny, šestogodišnja djevojčica iz Afganistana, svoj je život tragično završila kao žrtva policijskog progona u Hrvatskoj. Na godišnjicu njene smrti, aktivistkinje su postavljanjem ploče Trg Madine Hussiny na nekadašnjem Trgu Republike Hrvatske poručile kako čuvaju od zaborava sjećanje na nju i na sve one koji su svoje živote izgubili pod militantnom čizmom europskog migracijskog režima.

U 2018. godini svakoga je dana prosječno šest osoba izgubilo život na Mediteranu - ukupno 2275 osoba koje su nestale ili poginule u pokušaju da dođu do sigurnosti. Broj spasilačkih brodova pao je sa 10 u 2015. na samo dva trenutno, a izbjeglice i migranti zbog antimigrantske atmosfere diljem Europe na svom putu prolaze sve opasnijim rutama. Libijska obalna straža, koju financira EU, nastavlja presretati izbjegličke brodove i zatvarati ljude u detenciju. U 2018. je barem 15 tisuća ljudi u pokušaju prelaska Mediterana vraćeno u Libiju.

**YOU
ARE
HERE**

Udruga za nezavisnu medijsku kulturu

Šubićeva 20/3, Zagreb
redakcija@h-alter.org
01/ 492 15 46

H-ALTER

Brošura *Protjerani i Protjerane* izrađena je u sklopu projekta *Migracije u fokusu*, koji se provodi uz potporu Ministarstva vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske.
Travanj 2019.

„Bio sam vraćan
natrag u Bosnu
5-6 puta prije.
Uvijek na isti način.
Zaustavljen, šikaniran,
pretučen i opljačkan.”

„Policiju smo tražili azil.
Preklinjala sam da
ostanemo samo
večeras.
Djeca su mi malena.”

